

ŘÁD PRO KAZATELE

OBSAH:

Preambule

Oddíl A. Společná ustanovení o farářích a jáhněch

Čl. 1. Povinnosti farářů a jáhnů

Čl. 2. Práva a nároky farářů a jáhnů

Čl. 3. Způsobilost k ordinované službě faráře nebo jáhna

Čl. 4. Volby a dočasné povolávání farářů a jáhnů

Čl. 5. Opakované volby farářů a jáhnů

Čl. 6. Ukončení služby faráře nebo jáhna ve sboru

Čl. 7. Administrace a zastupování

Čl. 8. Způsobilost kazatelů jiných církví k ordinované službě faráře nebo jáhna

Oddíl B. Faráři

Čl. 9. Odborná příprava farářů

Čl. 10. Vikariát

Čl. 11. Působnost farářů ve farních sborech

Čl. 12. Kazatelské statuty

Oddíl C. Jáhnové

Čl. 13. Příprava jáhnů

Čl. 14. Působnost jáhnů

Oddíl D. Kaplani

Čl. 15. Vysílání kaplanů do služby v jiných institucích

Čl. 16. Působnost a postavení kaplanů v církvi

Oddíl E. Výpomocní kazatelé

Čl. 17. Působnost výpomocných kazatelů

Čl. 18. Výpomocní kazatelé - učitelé teologie

Čl. 19. Výpomocní kazatelé - bývalí faráři, jáhnové a kaplani ve výslužbě

Čl. 20. Výpomocní kazatelé - bývalí faráři, jáhnové a kaplani, kteří vykonávají jiné zaměstnání

Čl. 21. Výpomocní kazatelé - ostatní členové církve

Oddíl F. Předčitatelé, pastorační pracovníci a katecheti

Čl. 22. Předčitatelé

Čl. 23. Pastorační pracovníci a katecheti

Oddíl G. Zkoušky

Čl. 24. Zkušební komise

Čl. 25. Obsah zkoušek

Čl. 26. Prováděcí ustanovení o zkouškách jáhnů a výpomocných kazatelů

Čl. 27. Kazatelský revers

Oddíl H. Závěrečná ustanovení

Čl. 28. Přechodné ustanovení

Preamble

Českokatolická církev evangelická (dále jen církev) povolává muže a ženy, u nichž rozpoznala vlastnosti a vědomosti potřebné pro správu sborů, vedení služeb Božích a pastýřskou péči o jednotlivé členy církve a pověřuje je, aby v církvi a případně i v jiných institucích konali službu jako ordinovaní členové církve - kazatelé (**CZ § 3**).

Od svých kazatelů a kazatelek církev očekává, že budou ve své službě osvědčovat opravdovou víru, která cele spoléhá na Boží milost stvrzenou dílem Ježíše Krista. Očekává, že budou žít pravdivě a čistě, a tak dosvědčovat, jak moc Ducha Kristova obnovuje vnitřní život člověka i vztahy mezi lidmi. Očekává i upřímnou a stálou touhu po vzdělání a pohotovost dát všechny své schopnosti do služby Bohu, který kazatele a kazatelky povolává prostřednictvím církve ke svému dílu.

Církev si je vědoma toho, že kazatelský úkol znamená zvláštní a v jiných povoláních neobvyklý nárok nejen na kazatele či kazatelky, ale také na jejich manželky či manžely, i na všechny členy jejich rodin, neboť povolání kazatele smazává hranici mezi prací, službou a soukromím. V důvěře, že kazatelé a kazatelky tuto skutečnost zrale zvažují, očekává od nich církev, že budou své rodiny a vztahy v nich spravovat tak, aby byly v souladu s Kristovým evangeliem.

Od svých sborů církev očekává, že budou oporou kazatelům a kazatelkám, které si povolaly nebo které vyslaly do služby v jiných institucích, i jejich rodinám, a ve vzájemné lásce a spolupráci s nimi vytvoří takové podmínky, v nichž budou kazatelé moci co nejlépe dostát poslání, které jim církev svěřila.

Tímto řádem církev upravuje postavení, povinnosti a práva ordinovaných členů církve - kazatelů a také některých dalších pracovníků, kteří v církevních sborech nebo z jejich pověření vykonávají služby svěřované obvykle kazatelům, které však svou povahou nevyžadují ordinaci.

Oddíl A. Společná ustanovení o farářích a jáhnech

Čl. 1. Povinnosti farářů a jáhnů

1. Církevní sbory povolávají podle svých potřeb a možností na místa zřízená církví faráře nebo jáhny, svěřují jim kazatelské, katechetické, pastorační, vzdělávací, správní i administrativní úkoly a vyžadují jejich věrné plnění.
2. Církev očekává, že faráři i jáhnové budou svou službou i svědectvím vlastního života zvěstovat a stvrzovat evangelium Ježíše Krista podle Písem, Bohu ke slávě a lidem ke spasení.
3. Faráři a jáhnové povolání na místa zřízená církví jsou povinni se pro svou službu dále odborně vzdělávat samostatným studiem. Součástí povinného dalšího vzdělávání jsou také pastorální konference pořádané v seniorátech a příslušné teologické kurzy a semináře pořádané synodní radou nebo těmi, kterým synodní rada svěří právo je pořádat.
4. Církev vyžaduje od faráře i jáhna, aby řádně a včas plnil povinnosti, které mu ukládá **církevní zřízení** a řády, i úkoly, jež mu podle nich ukládají nadřízené církevní orgány.
5. Velikost pracovního úvazku faráře nebo jáhna a přesný rozsah a obsah jeho práce v určitém sboru stanovuje povolací listina vytvořená v souladu s **Pravidly povolávání farářů a jáhnů**.
6. Církev vyžaduje od farářů i jáhnů, aby se zdržovali činnosti, která není v souladu s jejich úřadem nebo je v konání jejich povinností zdržuje nebo ruší.

Čl. 2. Práva a nároky farářů a jáhnů

1. Faráři nebo jáhnovi přísluší ve správě církve práva, která jsou dána ustanoveními **církevního zřízení** a řádů.
2. Farář nebo jáhen má za svou službu nárok na plat podle mzdového řádu, který stanovuje synod.
3. Farář nebo jáhen má nárok na byt, který mu poskytuje sbor. O podmínkách užívání bytu uzavře sbor s farářem nebo jáhnem smlouvu na dobu určitou, na kterou je farář nebo jáhen sborem povolán. Smlouva pozbývá platnosti ve chvíli, kdy skončí jeho povolání ve sboru. Smlouva nabývá platnosti po schválení nadřízeným správním orgánem.
4. Farář nebo jáhen má právo na úhradu výloh, které mu vznikají v souvislosti s jeho službou ve sboru a jejichž úhrada sborem je stanovena povolací listinou anebo dohodnuta se správním orgánem sboru.

Farář nebo jáhen povoláný ke službě farním sborem má právo na částečnou náhradu nutných nákladů na stěhování při povolání ke službě ve sboru; jednu čtvrtinu nákladů na stěhování mu nahrazuje

povšechný sbor, jednu čtvrtinu farní sbor, jímž je farář nebo jáhen povoláván ke službě, a jednu čtvrtinu seniorát, do něhož uvedený farní sbor náleží.

Farář nebo jáhen povoláný ke službě seniorátním sborem má právo na částečnou náhradu nutných nákladů na stěhování při povolání ke službě ve sboru; jednu čtvrtinu nákladů na stěhování mu nahrazuje povšechný sbor a jednu polovinu seniorátní sbor, jímž je farář nebo jáhen povoláván ke službě.

Farář nebo jáhen povoláný ke službě povšechným sborem má vůči povšechnému sboru právo na částečnou náhradu nutných nákladů na stěhování při povolání ke službě ve sboru, a to ve výši tří čtvrtin těchto nákladů.

Sbory mohou faráři nebo jáhnovi poskytnout vyšší náhradu nákladů na stěhování, než je uvedeno v předcházející větě.

5. Vyžaduje-li sbor od faráře nebo jáhna trvale plnění úkolů, které nesouvisejí s jeho povoláním, má farář nebo jáhen právo sjednat se sborem plnění těchto povinností a odměnu za ně zvláštní dohodou. Dohoda podléhá schválení nadřízeného církevního orgánu.
6. Farář nebo jáhen má právo na dobu odpočinku v pracovním týdnu a na dovolenou v rozsahu stanoveném obecně platnými právními předpisy. O podrobnostech dovolených farářů a jáhnů rozhoduje synod. Dovolenu uděluje příslušný senior na žádost faráře nebo jáhna. Faráři a jáhnové působící ve farních sborech jsou před podáním žádosti povinni dohodnout se o dovolené se staršovstvem sboru.
7. Po každých pěti letech služby může farář nebo jáhen požádat o udělení dlouhodobého studijního volna na dobu tří měsíců. Studijní volno uděluje po kladném vyjádření příslušného staršovstva a seniorátního výboru synodní rada.
8. V každém kalendářním roce může farář nebo jáhen požádat o udělení krátkodobého studijního volna na dobu dvou týdnů, pokud v témže roce nežádá o udělení studijního volna podle odst. 7. Studijní volno uděluje po kladném vyjádření příslušného staršovstva seniorátní výbor, který o udělení studijního volna bez prodlení informuje synodní radu.
9. Žádost o udělení dlouhodobého studijního volna musí obsahovat studijní plán či pracovní projekt, z něhož je zřejmé, jakým způsobem chce farář nebo jáhen studijního volna využít a jak hodlá výsledky své práce prezentovat. Doba studijního volna bude financována, pokud nebudou získány prostředky z jiných zdrojů, úhradou z personálního fondu do výše základního platu včetně pojistného.

Čl. 3. Způsobilost k ordinované službě faráře nebo jáhna

1. O zvolení v některém církevním sboru se může farář nebo jáhen ucházet pouze s platným osvědčením o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna. Osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna uděluje a odnímá synodní rada.
2. Odnětí způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna vysloví synodní rada vždy po právoplatném rozhodnutí pastýřské rady o ztrátě způsobilosti k ordinované službě.
3. O zachování nebo odnětí způsobilosti k ordinované službě jedná synodní rada, jestliže skončí zaměstnanecký poměr faráře nebo jáhna v církvi a není-li tento farář nebo jáhen současně vyslán církví do služby v jiných institucích jako kaplan. O zachování nebo odnětí způsobilosti k ordinované službě jedná synodní rada, jestliže skončí služba kaplana v jiných institucích a není-li tento kaplan současně zvolen jako farář nebo jáhen na kazatelské místo v církvi.
4. Zachování nebo odnětí způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna vyslovuje synodní rada zvláštním rozhodnutím v každém jednotlivém případě. Odnětí způsobilosti k ordinované službě nabývá účinnosti doručením písemného rozhodnutí kazateli.
5. Obnovení způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna, kterému byla způsobilost odňata, je možné za podmínek, které v každém jednotlivém případě určí synodní rada.

Čl. 4. Volby a dočasné povolávání farářů a jáhnů

1. Faráře a jáhny volí sborová shromáždění farních sborů na místa zřízená synodem.
2. Faráře sborů, v nichž bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo, volí synod obdobně jako faráře povšechného sboru. Kandidáty navrhuje synodní rada.
3. Seniorátní faráře a jáhny volí konventy na místa zřízená synodem. Jsou odpovědní seniorátnímu výboru a svůj úřad vykonávají podle jeho pokynů. Seniorátní výbor může v naléhavém případě na takové místo dočasně povolat seniorátního faráře nebo jáhna na dobu do nejbližšího zasedání konventu.
4. Faráře a jáhny povšechného sboru volí synod na místa, která zřídil. Kandidáty navrhuje synodní rada. Jsou odpovědní synodní radě a svůj úřad vykonávají podle jejích pokynů. Synodní rada může v naléhavém případě na takové místo dočasně povolat faráře nebo jáhna povšechného sboru na dobu do nejbližšího zasedání synodu.
5. Farář nebo jáhen je ke své službě v církvi povolán na dobu určitou volbou ve shromáždění příslušného sboru podle ustanovení **Jednacího a volebního řádu**. Volba nabude platnosti po potvrzení

synodní radou.

6. Doba určitá, na kterou je farář nebo jáhen povolán, nesmí překročit 10 let nebo konec kalendářního roku, ve kterém farář nebo jáhen dosáhne 65 let věku, nebo konec kalendářního roku, v němž uplyne 15 let jeho nepřetržité služby ve sboru. Od roku, kdy farář nebo jáhen dosáhne věku 65 let nebo v němž uplyne 15 let jeho nepřetržité služby ve sboru, může být volen vždy nejvýše na dobu 3 let.
7. Povolání faráře či jáhna na kazatelské místo, které vzniklo podle ustanovení **Řádu o správě církve čl. 3 odst. 5**, skončí uplynutím doby určité, na kterou byl farář či jáhen povolán, nebo okamžikem, kdy toto kazatelské místo zanikne.
8. Správní orgán příslušného sboru dohodne s kandidátem před volbou či před dočasným povoláním dle odst. 2 a 3 návrh povolací listiny, která stanoví dobu, na niž je farář nebo jáhen povolán, a rozsah i podmínky jeho práce ve sboru. Přílohou povolací listiny mohou být další dohody.
9. Má-li být farář nebo jáhen povolán k plné nebo částečné službě ve středisku Diakonie ČCE, s nímž příslušný sbor spolupracuje, nebo v Diakonii ČCE, uzavře správní orgán příslušného sboru před volbou se správní radou střediska Diakonie ČCE nebo se správní radou Diakonie ČCE písemnou dohodu o podmínkách jeho služby ve středisku Diakonie ČCE nebo v Diakonii ČCE.
10. Na základě návrhu povolací listiny, případně dohody se střediskem Diakonie ČCE nebo s Diakonií ČCE, požádá správní orgán příslušného sboru prostřednictvím nadřízeného církevního orgánu o vydání pokynu k volbě či dočasnému povolání. Synodní rada vydá pokyn k volbě či dočasnému povolání, pokud povolací listina a další dohody nejsou v rozporu s církevním zřízením a řády a pokud nižší správní orgány nevznesou proti volbě důvodné námitky.
11. Synodní rada volbu či dočasné povolání faráře nebo jáhna potvrdí, zjistí-li, že byly vykonány v souladu s **církevním zřízením** a řády. V opačném případě prohlásí volbu či dočasné povolání za neplatné.
12. Potvrzením volby či dočasným povoláním se farář nebo jáhen ujímá své funkce a mezi ním a církví, tj. povšechným sborem, vzniká služební vztah, jehož obsah určuje **církevní zřízení**, řády a povolací listina.
13. Po volbě církevním sborem jsou faráři i jáhnové do služby sboru na novém místě uváděni instalací v bohoslužebném shromáždění, zpravidla do 30 dnů po nástupu. Podrobnosti určuje Agenda Českobratrské církve evangelické.
14. Po dobu, na niž je farář nebo jáhen povolán ke službě v určitém

sboru, nemůže být zvolen či dočasně povolán ke službě v jiném sboru. Dispens uděluje synodní rada na žádost kazatele po projednání se správním orgánem příslušného sboru a po souhlasném vyjádření příslušného vyššího správního orgánu.

15. Byl-li zvolen či dočasně povolán někdo, kdo již zastává místo faráře nebo jáhna, smí dosavadní působíště opustit teprve po potvrzení nadřízeného správního orgánu, že tam splnil všechny své povinnosti.
16. O předání správy sboru se vyhotoví zápis, který podepíše odcházející a přejímající farář, resp. administrátor, kurátor sboru a zástupce nadřízeného správního orgánu. Opis zápisu se neprodleně zašle synodní radě.

Čl. 5. Opakované volby farářů a jáhnů

1. Opakovanou volbu podle **CZ § 12 odst. 8** musí podstoupit farář nebo jáhen, kterému skončí doba určitá, na niž byl povolán ke službě ve sboru. Pokud ve volbě kandiduje více kandidátů, nejedná se o opakovanou volbu.
2. Opakovaná volba musí být vykonána nejpozději 5 měsíců před uplynutím doby, na kterou byl farář nebo jáhen povolán ke službě ve sboru, nebo do 31. července kalendářního roku, ve kterém dosáhne věku 65 let.
3. Není-li farář nebo jáhen v opakované volbě znovu zvolen nebo nedojde-li k opakované volbě, zaniká jeho povolání ke službě v příslušném sboru uplynutím doby určité, na niž byl zvolen, nebo ke konci kalendářního roku, ve kterém dosáhne věku 65 let.

Čl. 6. Ukončení služby faráře nebo jáhna ve sboru

1. Služba faráře nebo jáhna v církevním sboru končí:
  - a. dnem jeho povolání do jiného sboru, nebo
  - b. dnem sjednaným v dohodě o ukončení zaměstnaneckého poměru v církvi, nebo
  - c. dnem, kdy uplyne doba stanovená v **CZ § 12 odst. 8**, nebo
  - d. dnem, k němuž uplyne výpovědní doba stanovená v **CZ § 12 odst. 11**, byl-li farář nebo jáhen synodní radou ukončen zaměstnanecký poměr v církvi výpovědí z důvodů uvedených v **CZ § 12 odst. 9 písm. a) nebo b)**, nebo
  - e. dnem, k němuž bylo zrušeno kazatelské místo, které farář nebo jáhen zastával, nebo
  - f. dnem, k němuž bylo ve farním sboru zřízeno strategické kazatelské místo, nebo
  - g. dnem, kdy uplyne lhůta stanovená v **CZ § 12 odst. 12 písm. b)**
2. Rezignaci nebo návrh dohody o ukončení zaměstnaneckého poměru v církvi, a to i bez udání důvodů, podává farář nebo jáhen synodní

radě a dá ji na vědomí staršovstvu. Synodní rada o ní bezodkladně uvědomí seniorátní výbor.

3. Rezignaci podává farář nebo jáhen zejména, hodlá-li odejít do výslužby nebo do jiného zaměstnání.

Čl. 7. Administrace a zastupování

1. Není-li místo faráře farního sboru obsazeno, nemůže-li farář spravovat sbor po dobu delší než 3 měsíce, je-li farář rozhodnutím synodní rady postaven mimo službu nebo je li na jediné kazatelské místo ve farním sboru povolán jáhen, ustanoví senior po projednání se staršovstvem tohoto sboru a s farářem, který má být ustanoven, administrátora sboru z farářů seniorátu. V případech hodných zvláštního zřetele může senior ustanovit administrátorem sboru faráře z jiného seniorátu se souhlasem příslušného seniorátního výboru.
2. Není-li obsazeno místo faráře sboru, v němž bylo rozhodnutím synodu zřízeno strategické kazatelské místo, nemůže-li farář spravovat takový sbor po dobu delší než 3 měsíce, je-li farář rozhodnutím synodní rady postaven mimo službu, ustanoví administrátora sboru po projednání se seniorem synodní rada. Ustanovený administrátor je povinen tuto funkci přijmout a řádně ji vykonávat. Administrátor uzavírá se synodní radou smlouvu o náplni práce administrátora.
3. Administrátorovi přísluší všechna práva a povinnosti kazatele sboru. Ustanovený administrátor je povinen tuto funkci přijmout a řádně ji vykonávat. Administrátor uzavírá se staršovstvem administrovaného sboru smlouvu o náplni práce administrátora, kterou schvaluje seniorátní výbor. Smlouvou nemůže být náplň práce administrátora sjednána v menším rozsahu, než jaký stanovuje minimální náplň práce administrátora sboru schválená synodem. Není-li uzavřena smlouva o náplni práce administrátora, řídí se rozsah práce administrátora **minimální náplní práce administrátora sboru** schválenou synodem.
4. Nemůže-li farář pro dovolenou, nemoc, či jinou příčinu spravovat sbor po kratší dobu, ustanoví senior v dohodě se staršovstvem na potřebnou dobu jeho dočasným zástupcem jiného faráře.
5. Při výkonu jednotlivých církevních služebností se mohou faráři a jáhnové po vzájemné dohodě a v mezích svého pověření zastupovat. Oprávnění takto zastupovat mají i výpomocní kazatelé.
6. Na požádání člena církve může při církevní služebnosti zastupovat místně příslušného faráře nebo jáhna s jeho výslovným souhlasem jiný kazatel církve. Odepře-li místně příslušný farář nebo jáhen svůj souhlas, může jej udělit po slyšení příslušného staršovstva a

kazatele senior.

Čl. 8. Způsobilost kazatelů jiných církví k ordinované službě faráře nebo jáhna

1. Kazatelům jiných evangelických církví, kteří do církve přistoupili, nebo jimž bylo propůjčeno členství, může synodní rada vydat osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna v církvi, splňují-li požadavky tohoto řádu. Ordinance udělená v jiné evangelické církvi se pak uznává i pro Českobratrskou církev evangelickou.
2. Kazatelům a duchovním jiných křesťanských církví než evangelických může synodní rada vydat osvědčení o způsobilosti k ordinované službě jáhna v církvi, splňují-li požadavky tohoto řádu a přesvědčí-li se synodní rada z dosažitelných svědectví i z osobního rozhovoru s nimi o opravdovosti jejich rozhodnutí vstoupit do Českobratrské církve evangelické a sloužit jí.
3. Ke zjištění všeobecného i odborného bohosloveckého vzdělání těchto kazatelů může synodní rada požadovat složení zkoušek podle **oddílu E** tohoto řádu.

Oddíl B. Faráři

Čl. 9. Odborná příprava farářů

1. Za odbornou bohosloveckou přípravu faráře pokládá církev absolvování jednooborového magisterského studijního programu „Evangelická teologie“ na UK ETF nebo obdobného studijního programu na některé zahraniční teologické fakultě.
2. V odůvodněných případech může synodní rada po prozkoumání studijních osnov uznat i studium na jiných evangelických teologických fakultách nebo vysokých školách.
3. Pro studenty teologie, kteří se připravují na povolání faráře v církvi, jsou závazná ustanovení **Řádu pro studenty bohosloví**.

Čl. 10. Vikariát

1. Absolventi teologické fakulty, kteří se chtějí stát faráři v církvi, jsou povinni absolvovat prakticko-teologický vikariát, který trvá jeden rok. Náplň vikariátu stanovují **Pravidla vikariátu** přijatá synodem.
2. Povinnost absolvovat vikariát se vztahuje i na kazatele a duchovní z jiných církví, kteří se chtějí stát faráři Českobratrské církve evangelické. V odůvodněných případech je synodní rada oprávněna absolvování vikariátu prominout.

3. Uchazeč o přijetí do vikariátu podá písemnou žádost synodní radě do 31. 1. roku, v němž chce nastoupit do vikariátu.
4. Podmínkou pro přijetí do vikariátu je:
  - a. vedení uchazeče v seznamu kandidátů služby v církvi dle Řádu pro studenty bohosloví po dobu nejméně jednoho roku před podáním žádosti o přijetí do vikariátu. Synodní rada může v případech hodných zvláštního zřetele rozhodnout o přijetí uchazeče do vikariátu i tehdy, není-li v seznamu kandidátů služby v církvi zapsán.
  - b. vykonání nejméně dvou bohosloveckých praxí ve sborech ČCE v rozsahu vždy nejméně tří týdnů. V odůvodněných případech může synodní rada rozhodnout, že stačí vykonání pouze jedné praxe v rozsahu nejméně tří týdnů.
  - c. nejméně dvouleté členství v ČCE. Tato podmínka musí být splněna nejpozději do konce lhůty pro podávání přihlášek do vikariátu. V odůvodněných případech může synodní rada splnění této podmínky prominout, pokud o přijetí do vikariátu žádá již ordinovaný kazatel z jiné církve podle odst. 2.
  - d. doporučení staršovstva sboru, jehož je uchazeč členem, a příslušného seniorátního výboru. Doporučení nesmějí být starší 6 měsíců.
  - e. vyjádření psychologa určeného synodní radou o osobnostní způsobilosti uchazeče ke službě faráře. Vyjádření nesmí být starší 6 měsíců.
5. O přijetí do vikariátu rozhodne synodní rada.
6. Před nástupem do vikariátu je uchazeč povinen uzavřít s povšechným sborem pracovní smlouvu na dobu vikariátu. Vikář je zaměstnancem církve na dobu vikariátu, tj. na dobu jednoho roku. Místo konání vikariátu určuje synodní rada na návrh komise pro vikariát.
7. Vikariát je ukončen rozhodnutím synodní rady o způsobilosti absolventa pro službu faráře v církvi, a to na základě vyjádření komise pro hodnocení absolventů vikariátu.
8. Úspěšnému absolventovi vikariátu vydá synodní rada osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře v církvi za předpokladu, že absolvent podepíše kazatelský revers, jímž se zavazuje věrně konat kazatelskou službu. Znění reversu stanoví synod.
9. V odůvodněných případech může synodní rada neúspěšnému absolventovi prodloužit dobu vikariátu nejdéle o další rok.
10. Absolventovi vikariátu, který byl řádně povolán za faráře některého církevního sboru, se uděluje ordinace ke službě slova a svátostí způsobem stanoveným v Agendě českobratrské církve evangelické. V odůvodněných případech může synodní rada neúspěšnému

absolventovi prodloužit dobu vikariátu nejdéle o další rok.

Čl. 11. Působnost farářů ve farních sborech

1. Farář ve spolupráci se staršovstvem pečuje o duchovní život a správu farního sboru. Zejména mu přísluší kázat slovo Boží a sloužit svátostmi, připravovat a řídit pravidelná a příležitostná bohoslužebná a katechetická shromáždění, navštěvovat členy sboru a pastýřsky o ně pečovat.
2. Farář odpovídá za vedení jáhnů, výpomocných kazatelů, předčitatelů, pastoračních pracovníků a katechetů působících ve sboru.
3. Farář odpovídá za řádné vedení církevních matrik, knih, archivu a sborové kanceláře i za plnění administrativních a správních úkolů. Stanoví-li v dohodě se staršovstvem návštěvní hodiny, zveřejní je a dodržuje.

Čl. 12. Kazatelské statuty

1. Je-li ve farním sboru více než jeden farář nebo jáhen, stanoví staršovstvo po dohodě s nimi kazatelským statutem, jak se rozdělí jejich práce, práva, odpovědnost a povinnosti. Statut musí jednoznačně určovat, který z farářů je představitelem sboru. Statut schvaluje seniorátní výbor.
2. Je-li pro dva či více spolupracujících sborů ustanoven jeden společný farář nebo jáhen, navrhnou příslušná staršovstva po vzájemné dohodě za přispění seniorátního výboru mezisborový statut, který určí rozsah jeho pracovního úvazku v jednotlivých sborech a podíl každého ze sborů na nákladech spojených s jeho službou. Statut schválí nejprve staršovstva a pak jej předloží ke schválení seniorátnímu výboru.

Oddíl C. Jáhnové

Čl. 13. Příprava jáhnů

1. Jáhnem se může stát:
  - a. ten, kdo úspěšně absolvoval studium na Evangelické akademii - vyšší odborné škole biblické v Hradci Králové (EA-VOŠB)
  - b. absolvent bakalářského studia teologického nebo pastoračního zaměření na UK ETF
  - c. absolvent jiné odborné školy teologického zaměření odpovídající úrovně. Jeho odbornou způsobilost a teologickou orientaci přezkoumá komise pro jáhenskou službu.

2. O zařazení absolventa EA-VOŠB nebo jiné odborné školy teologického zaměření odpovídající úrovně do jáhenské praxe rozhodne synodní rada, a to na základě doporučení staršovstva příslušného farního sboru, příslušného seniorátního výboru a vyjádření psychologa, kterého sama určí. Doporučení ani vyjádření nesmějí být starší než 6 měsíců.
3. Synodní rada vede seznam uchazečů o jáhenskou praxi a zve je k rozhovorům.
4. 4. Podmínkou pro přijetí do jáhenské praxe je:
  - a. a. nejméně dvouleté členství v ČCE. Tato podmínka musí být splněna nejpozději do konce lhůty pro podávání přihlášek do jáhenské praxe
  - b. b. vykonání nejméně jedné bohoslovecké praxe ve sborech ČCE v rozsahu dvou týdnů. Synodní rada může tuto podmínku prominout, pokud je uchazeč o jáhenskou praxi v některém farním sboru ČCE výpomocným kazatelem.
5. Jáhenská praxe trvá jeden rok. Náplň praxe stanovují **Pravidla jáhenské praxe**, která usnáší synod. Před nástupem do jáhenské praxe je uchazeč povinen uzavřít s povšechným sborem pracovní smlouvu na dobu jáhenské praxe.

Uchazeč o jáhenskou službu je zaměstnancem církve na dobu jáhenské praxe. Místo konání jáhenské praxe určuje synodní rada na návrh komise pro jáhenskou službu.
6. Způsobilost uchazečů k jáhenské službě v církvi posuzuje po absolvování jáhenské praxe komise pro hodnocení absolventů jáhenské praxe.
7. Úspěšnému absolventovi jáhenské praxe vydá synodní rada osvědčení o způsobilosti k ordinované službě jáhna v církvi za předpokladu, že absolvent podepíše kazatelský revers, jímž se zavazuje věrně konat kazatelskou službu. Znění reversu stanoví synod.
8. V odůvodněných případech může synodní rada neúspěšnému absolventovi prodloužit dobu jáhenské praxe nejdéle o další rok.
9. Absolventovi jáhenské praxe, který byl řádně povolán za jáhna některého církevního sboru, se uděluje ordinace ke službě slova a svátostí způsobem stanoveným v Agendě Českobratrské církve evangelické.
10. Jáhnovi, který přijme volbu v některém církevním sboru, umožní církev vysokoškolské studium bohosloví při zaměstnání za podmínek, které zaměstnavatelé obvykle poskytují svým zaměstnancům při distančním studiu.
11. Ukončí-li jáhen působící v některém církevním sboru úspěšně

vysokoškolské studium jednooborového magisterského studijního programu "Evangelická teologie" na UK ETF, obdrží osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře v církvi bez povinnosti absolvovat vikariát, rozhodne-li synodní rada na základě vyjádření příslušných nižších církevních správních orgánů, že je způsobilý k ordinované službě faráře v církvi.

Čl. 14. Působnost jáhnů

1. Jáhen povolaný farním sborem, který má svého faráře, vypomáhá ve sborové práci pod vedením faráře tak, jak stanoví kazatelský statut.
2. Ve farním sboru neobsazeném farářem pracuje jáhen pod vedením administrátora, který je představitelem sboru. Jáhen je povinen respektovat jeho pokyny.
3. Jáhen povolaný na místo kazatele seniorátního nebo povšechného sboru, pracuje pod vedením osoby určené příslušným správním orgánem a je povinen dbát jejích pokynů.

Oddíl D. Kaplani

Čl. 15. Vysílání kaplanů do služby v jiných institucích

1. Kazatele s platným osvědčením o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna, kteří splňují specifické podmínky pro určitou službu konanou ve smyslu kazatelského reversu v jiných institucích (armáda, věznice, sdělovací prostředky zařízení sociálních služeb, zdravotnická zařízení aj.) a byli ordinováni, může synodní rada vyslat do takové služby jako kaplany. Jejich osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna zůstávají v takovém případě v platnosti.
2. Do služby kaplanů působících ve smyslu kazatelského reversu v jiných institucích může synod výjimečně vyslat také členy církve, kteří získali odborné bohoslovecké vzdělání, prošli odbornou přípravou stanovenou pro faráře nebo jáhny, zavázali se reversem, že budou věrně konat svou službu, získali osvědčení o způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna, splňují specifické podmínky pro určitou službu v jiných institucích a rozhodnou se pro ni. V takovém případě jsou na základě rozhodnutí synodu ordinováni.

Čl. 16. Působnost a postavení kaplanů v církvi

1. Kaplany, kteří byli církví vysláni do služby v jiných institucích, může správní orgán církevního sboru pozvat, aby v příslušném církevním

sboru jednorázově vykonali ordinovanou službu.

2. Kaplani vyslaní do služby v jiných institucích, jsou povinni se pro svou službu dále odborně vzdělávat samostatným studiem. Je-li to možné, jsou také povinni účastnit se pastorálních konferencí pořádaných v seniorátech a příslušných teologických kurzů a seminářů, pořádaných synodní radou nebo těmi, kterým synodní rada svěří právo je pořádat.

Oddíl E. Výpomocní kazatelé

Čl. 17. Působnost výpomocných kazatelů

1. Výpomocní kazatelé jsou příslušnými správními orgány církevních sborů jednorázově zváni k vykonání ordinované služby ve sborech, které nejsou obsazeny kazatelem, v případech, kdy bohoslužby sboru nemůže vést kazatel, nebo jako hosté při jiných příležitostech.
2. Výpomocní kazatelé mohou vykonat pouze tu službu, k jejímuž vykonání je pozval správní orgán některého církevního sboru.
3. V naléhavých případech může výpomocného kazatele pozvat ke službě představitel církevního sboru. Své rozhodnutí s odůvodněním pak dodatečně oznámí příslušnému správnímu orgánu.

Čl. 18. Výpomocní kazatelé - učitelé teologie

1. Výpomocnými kazateli jsou učitelé teologie, kteří byli ve svém předchozím povolání ordinováni a byli církví vyslaní do učitelského působení. Samotná služba učitele teologie však není důvodem k udělení ordinace.
2. O způsobilosti k ordinované službě v případě učitelů teologie, kteří jsou výpomocnými kazateli, se rozhoduje podle **čl. 3 odst. 1, 2, 4 a 5** tohoto řádu.
3. O zachování nebo ztrátě způsobilosti k ordinované službě jedná synodní rada, odejde-li ordinovaný učitel teologie do výslužby nebo ukončí-li službu učitele teologie a nepřijme-li kazatelské místo v církvi nebo není-li církví vyslán k jinému druhu služby.

Čl. 19. Výpomocní kazatelé - bývalí faráři, jáhnové a kaplani ve výslužbě

1. Výpomocnými kazateli jsou bývalí faráři, jáhnové a kaplani, kteří přestali vykonávat ordinovanou službu jako své povolání, odešli do výslužby a byla jim zachována způsobilost k ordinované službě faráře nebo jáhna.
2. O způsobilosti k ordinované službě v případě bývalých farářů, jáhnů

a kaplanů, kteří odešli do výslužby a stali se výpomocnými kazateli, se rozhoduje podle **čl. 3 odst. 1, 2, 4 a 5** tohoto řádu.

Čl. 20. Výpomocní kazatelé - bývalí faráři, jáhnové a kaplani, kteří vykonávají jiné zaměstnání

1. Výpomocními kazateli jsou bývalí faráři, jáhnové a kaplani, kteří přestali vykonávat ordinovanou službu jako své povolání z jiného důvodu než odchodu do výslužby a byla jim zachována způsobilost k ordinované službě v církvi.
2. O způsobilosti k ordinované službě v případě bývalých farářů, jáhnů a kaplanů, kteří vykonávají jiné zaměstnání, se rozhoduje podle **čl. 3 odst. 1, 2, 4 a 5** tohoto řádu.
3. Faráři, jáhnové nebo kaplani odcházející do jiného zaměstnání ztrácejí způsobilost k ordinované službě faráře nebo jáhna v den, kdy přestali vykonávat ordinovanou službu jako své povolání. Mohou však požádat synodní radu o zachování, příp. obnovení způsobilosti k ordinované službě faráře nebo jáhna. Žadatel je povinen připojit k žádosti vyjádření staršovstva sboru, jehož členem je, a vyjádření příslušného seniorátního výboru.

Čl. 21. Výpomocní kazatelé - ostatní členové církve

1. Výpomocními kazateli jsou také členové církve, kteří byli ke službě výpomocného kazatele ordinováni způsobem stanoveným v **CZ § 14 odst. 2**.
2. Staršovstvo může navrhnout k ordinaci člena sboru, o němž je přesvědčeno, že je způsobilý pro ordinovanou službu svou osobní zbožností, dobrou pověstí, důvěrou, které se těší ve sboru, a schopností vést shromáždění důstojným způsobem. Návrh se předkládá synodní radě s doporučením seniorátního výboru. Uchazeč je povinen podrobit se zkouškám podle **oddílu G** tohoto řádu.
3. A) Pro přípravu ke zkouškám platí tento plán přípravy
  1. Za přípravu uchazečů odpovídá příslušný seniorátní výbor.
  2. Seniorátní výbor organizuje nejméně jedenkrát během svého volebního období kurz pro přípravu budoucích výpomocných kazatelů.
  3. Vedením tohoto kurzu pověří seniorátní výbor jednoho z kazatelů.
  4. Osnovu kurzu tvoří **Řád pro kazatele čl. 25 odst. 3**.
  5. Obsah jednotlivých setkání, téma, přednášející atd. určí vedoucí kurzu. Doporučuje se obracet se na kazatele příslušného seniorátu.
  6. Kurz trvá dva až tři roky a má 24 vzdělávacích setkání.

7. Data a místa setkání se určí na rok dopředu a účastníci jsou s nimi seznámeni.
  8. Účastníci se účastní kurzu od zahájení do skončení.
  9. Vedoucí kurzu vede záznam o programu jednotlivých setkání a o účasti.
  10. Seniorátní výbor vystaví absolventům kurzu osvědčení o úspěšném ukončení.
- B) Za řádnou přípravu ke zkouškám se považuje také:
- a. úspěšně absolvované studium na Evangelické akademii - vyšší odborné škole biblické v Hradci Králové (EA-VOŠB)
  - b. úspěšně absolvované bakalářské studium teologického nebo pastoračního zaměření na UK ETF
  - c. úspěšně absolvované studium na jiné odborné škole teologického zaměření odpovídající úrovni. Odbornou způsobilost a teologickou orientaci takového uchazeče přezkoumá komise zřízená dle **čl. 24 odst. 1 písm. b** tohoto řádu.

Na uchazeče dle písm. B se nevztahuje ustanovení písm. A.

4. Uchazeči, který zkoušky úspěšně absolvoval, vydá synodní rada osvědčení způsobilosti ke službě výpomocného kazatele.
5. Uchazeči, který získal způsobilost ke službě výpomocného kazatele a byl ke službě výpomocného kazatele řádně povolán sborovým shromážděním sboru, jehož je členem, je udělena ordinace způsobem stanoveným v Agendě Českobratrské církve evangelické, a to zpravidla ve sboru, jehož členem uchazeč je.
6. Po ordinaci jsou výpomocní kazatelé povinni se pro svou službu dále vzdělávat při seniorátních příležitostech a v teologických kurzech a seminářích pořádaných pro výpomocné kazatele synodní radou nebo těmi, kterým synodní rada toto právo svěří.
7. Členům církve, kteří byli ke službě výpomocného kazatele ordinováni způsobem stanoveným v **CZ § 14 odst. 2**, odejme synodní rada způsobilost k ordinované službě vždy po právoplatném rozhodnutí pastýřské rady o odnětí způsobilosti k ordinované službě.
8. Zachování nebo odnětí způsobilosti k ordinované službě výpomocného kazatele vysloví synodní rada vždy, když výpomocný kazatel ordinovaný způsobem stanoveným v **CZ § 14 odst. 2** dosáhne věku 70 let.
9. Zachování nebo odnětí způsobilosti k ordinované službě výpomocného kazatele vyslovuje synodní rada zvláštním rozhodnutím v každém jednotlivém případě. Odnětí způsobilosti k ordinované službě nabývá účinnosti doručením písemného rozhodnutí výpomocnému kazateli.
10. Obnovení způsobilosti k ordinované službě výpomocného kazatele,

kterému byla způsobilost odňata, je možné za podmínek, které v každém jednotlivém případě určí synodní rada.

Oddíl F. Předčitatelé, pastorační pracovníci a katecheti

Čl. 22. Předčitatelé

1. Vedením nesvátoctných bohoslužeb může staršovstvo v odůvodněných případech pověřit neordinovaného člena církve. Za takové bohoslužby odpovídá farář nebo administrátor, který vykonává funkci správce sboru.
2. Předčitatelé jsou ke své službě povolávání v případech, kdy bohoslužby nemůže vést kazatel.
3. Při své službě jsou předčitatelé povinni řídit se pokyny faráře nebo administrátora, který vykonává funkci správce sboru. Jsou povinni se pro svou službu dále vzdělávat pod jeho vedením a při seniorátních i celocírkevních příležitostech.
4. Za předčitatele může staršovstvo povolat člena sboru, který je starší 18 let a o němž je přesvědčeno, že je pro tuto službu způsobilý svou osobní zbožností, dobrou pověstí, důvěrou, které se těší ve sboru, a schopností vést shromáždění důstojným způsobem.
5. Předčitel koná svou službu ve sboru předčítáním kázání, modliteb a dalších liturgických a vzdělávacích textů z pomůcek vydaných synodní radou nebo připravených ordinovanými členy církve.
6. Předčitatele povolaného staršovstvem určitého farního sboru může pozvat ke službě i staršovstvo jiného sboru.

Čl. 23. Pastorační pracovníci a katecheti

1. Pastorační pracovník vykonává pod vedením faráře v církevním sboru, v nemocnicích, věznicích a dalších zařízeních sociální a pastorační péči nebo službu, případně různé pomocné činnosti. Může se jím stát:
  - aktivní člen ČCE s hlasovacím právem, který má ukončené středoškolské vzdělání,
  - ve výjimečných případech aktivní člen ČCE s hlasovacím právem, který má ukončené základní vzdělání a u něhož bylo rozpoznáno mimořádné nadání pro konkrétní práci, která se od něj očekává.
2. Katecheta (pracovník s dětmi a mládeží) vykonává pod vedením faráře v církevním sboru soustavnou náboženskou výchovu dětí a mládeže. Může se jím stát aktivní člen ČCE s hlasovacím právem, který splňuje kteroukoli z těchto podmínek:

- má ukončené vzdělání na VOŠ biblické v Hradci Králové
  - úspěšně složil alespoň 1. odbornou zkoušku magisterského studijního programu teologie ETF UK
  - dokončil bakalářský studijní program teologie ETF UK
  - absolvoval kurz pro pracovníky s dětmi v církvi pořádaný povšechným sborem.
3. K povolání za pastoračního pracovníka nebo za katechetu je zapotřebí:
- doporučení staršovstva sboru, v němž uchazeč žije a působí,
  - doporučení příslušného seniorátního výboru,
  - vyjádření psychologa o způsobilosti uchazeče o tuto službu.
4. Nejvyšší počet plných pracovních úvazků pastoračních pracovníků stanovuje synod.
5. Pastorační pracovníky a katechety povolává synodní rada na žádost staršovstva sboru, ve kterém budou působit. Ke službě je pověřuje příslušný seniorátní výbor.
6. Synodní rada vede seznam pastoračních pracovníků a katechetů a pečuje o jejich další povinné vzdělávání.
7. Při své práci jsou pastorační pracovníci a katecheti povinni řídit se pokyny faráře, jáhna nebo administrátora působícího ve sboru. Jsou povinni se pro svou službu dále vzdělávat pod jeho vedením a při seniorátních i celocírkevních příležitostech.

Oddíl G. Zkoušky

Čl. 24. Zkušební komise

1. a. Synod volí společného předsedu komise pro hodnocení absolventů vikariátu a komise pro hodnocení absolventů jáhenské praxe a dva jeho náhradníky na dobu shodnou s délkou funkčního období poslanců na synod.
- b. Synod zřizuje zkušební komisi, která zkouší uchazeče o službu výpomocných kazatelů.
2. Statut zkušební komise a zkušební řády schvaluje synodní rada.

Čl. 25. Obsah zkoušek

1. Způsob hodnocení absolventů vikariátu i způsob jejich posuzování stanovují **Pravidla vikariátu** přijatá synodem.
2. Způsob hodnocení absolventů jáhenské praxe i způsob jejich posuzování stanovují **Pravidla jáhenské praxe** přijatá synodem.
3. Cílem zkoušek uchazečů o službu výpomocných kazatelů je zjistit

jejich znalosti a schopnosti v těchto oborech:

- a. Bible, její dobové pozadí, literární historie, teologie a výklad.
  - b. Věrouka a etika a jejich uplatnění ve sborové práci a ve společnosti.
  - c. Nauka o kázání, vyučování a pastorační a způsobilost uchazeče ke kázání, vyučování a osobní pastýřské péči.
  - d. České i všeobecné církevní dějiny a jejich působení na život církve a společnosti.
  - e. Nauka o církvi, organizace a správa církve, její zřízení a řády a obecně platné právní předpisy vztahující se k činnosti církve.
  - f. Ostatní církve a ekumenismus.
4. Před ústní zkouškou předkládají uchazeči o službu výpomocných kazatelů písemné vypracování pořadu služeb Božích s vlastním kázáním, modlitbami a výběrem písní. Texty kázání zadává zkušební komise.

Čl. 26. Prováděcí ustanovení o zkouškách jáhnů a výpomocných kazatelů

1. Způsobilost uchazeče ke kázání a vedení bohoslužebného shromáždění je posuzována v bohoslužebném shromáždění některého církevního sboru. Uchazeč vede toto shromáždění, kterému jsou přítomni pověřeni členové zkušební komise.
2. Zkoušky jsou hodnoceny dvěma stupni: Prospěl nebo neprospěl.
3. Uchazeč, jehož zkouška byla hodnocena stupněm neprospěl, ji může opakovat nejdříve po 6 měsících.
4. Termíny zkoušek i opravných zkoušek určuje zkušební komise.

Čl. 27. Kazatelský revers

Budu-li zvolen(a) za kazatele(ku) ČCE a potvrzen(a) synodní radou, zavazuji se, že:

1. Svou službou i svědectvím vlastního života budu zvěstovat a stvrzovat evangelium Ježíše Krista i dar víry, která se cele spoléhá na Boží milost.
2. Budu svědomitě zvěstovat Boží slovo podle Písem a vysluhovat Kristovy svátosti v souladu s vyznáním, učením a řády církve.
3. Budu řádně a včas plnit povinnosti dohodnuté v povolací listině, stanovené řády a uložené nadřízenými církevními orgány.
4. Budu se stále bohoslovecky vzdělávat.
5. Budu se zdržovat činností, které nejsou v souladu s kazatelskou službou, nebo které by mne zdržovaly či rušily v plnění povinností s ní spojených.
6. Vystříhám se všeho, co by narušovalo společenství a řád ČCE.

Tento závazek činím v důvěře v Boží pomoc a potvrzuji jej vlastním podpisem.

Oddíl H. Závěrečná ustanovení

Čl. 28. Přechodné ustanovení

1. Doby určité, na něž byli kazatelé povoláni před účinností změny tohoto řádu usnesené 2. zasedáním 33. synodu, zůstávají v platnosti. Ustanovení obsažené v předchozí větě se nevztahuje na povinnost opakovat volbu kazatele vždy v roce, v němž dosáhne věku 65 let.
2. Vyslání kaplanů, kteří byli církví vysláni do služby v jiných institucích před vyhlášením změn tohoto řádu usnesených 1. zasedáním 34. synodu a nesplňují podmínky podle čl. 15, zůstává v platnosti, dokud neuplyne doba, na kterou byli do této služby vysláni.
3. Pro všechny volby kazatelů vykonané v přechodném období od 1. 7. 2015 do 30. 9. 2020 platí, že doba určitá, na kterou může být kazatel podle čl. 4 odst. 5 tohoto řádu nejvýše povolán, se snižuje z 10 na 5 let. Ostatní ustanovení čl. 4 odst. 5 zůstávají v platnosti.
4. Splnění podmínky absolvované bohoslovecké praxe pro přijetí do vikariátu se do konce roku 2016 posuzuje podle znění tohoto řádu účinného do 1. zasedání 34. synodu.
5. Absolvoval-li uchazeč o vikariát v období do 30. 6. 2015 v souladu s čl. 1 odst. 4 Řádu pro studenty bohosloví ve znění platném do 1. zasedání 34. synodu dvoutýdenní bohosloveckou praxi, považuje se tato praxe pro účely čl. 10 odst. 4 písm. b) Řádu pro kazatele po jeho změně usnesené 2. zasedáním 34. synodu za praxi třítydenní.
6. Způsobilost k ordinované službě výpomocného kazatele, která byla synodní radou udělena bývalým farářům, jáhnům a kaplanům podle čl. 20 odst. 3 tohoto řádu v období mezi vyhlášením změn tohoto řádu přijatých 1. zasedáním 34. synodu a vyhlášením změn tohoto řádu přijatých 2. zasedáním 34. synodu, se s účinností ode dne vyhlášení změn tohoto řádu přijatých 2. zasedáním 34. synodu mění na způsobilost k ordinované službě faráře nebo jáhna.

Tento řád je ve znění platném po 3. zasedání 34. synodu ČCE se změnami přijatými následujícími usneseními:

- usnesení č. 15 přijaté 3. zasedáním 34. synodu ČCE
- usnesení č. 12 přijaté 2. zasedáním 34. synodu ČCE
- usnesení č. 19 přijaté 1. zasedáním 34. synodu ČCE

- *usnesení č. 12 a 21 přijatá 4. zasedáním 33. synodu ČCE*